

Oczekiwania wobec nowego Sejmu

Przedruk i rozpowszechnianie tej publikacji **w całości** dozwolone wyłącznie za zgodą CBOS. Wykorzystanie **fragmentów oraz danych empirycznych** wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Sejm VIII kadencji zainauguował działalność 12 listopada. Na kilka dni przed tym wydarzeniem – kiedy już powszechnie znane były i wielokrotnie komentowane ostateczne wyniki październikowych wyborów parlamentarnych – zapytaliśmy respondentów, jak postrzegają nowy Sejm na tle poprzedniego, jakie są ich oczekiwania wobec nowo wybranych posłów oraz jakie mają poglądy na temat reprezentatywności izby niższej parlamentu¹.

NADZIEJA CZY ROZCZAROWANIE?

Oczekiwania, że Sejm VIII kadencji będzie lepszy od poprzedniego, są wyrażane niemal dwukrotnie częściej niż w momencie inauguracji działalności Sejmu, który niedawno zakończył swoją pracę. Jednak na tle oczekiwań wobec dotychczasowych izb niższych parlamentu, funkcjonujących w Polsce od 1991 roku, obecne kształtują się raczej przeciętnie – zdecydowanie gorzej niż wówczas, gdy swoją kadencję rozpoczynał Sejm wybrany w 2007 roku, kiedy to oczekiwania na pozytywne zmiany były jak dotąd największe (58% wskazań). Należy też zwrócić uwagę, że odsetek osób obawiających się, iż obecny Sejm będzie gorszy od poprzedniego, jest najwyższy w historii polskiego parlamentaryzmu po 1989 roku (23% wskazań).

Tabela 1

Jak Pan(i) sądzi, czy nowo wybrany Sejm będzie lepszy, taki sam czy też gorszy od poprzedniego?	Wskazania respondentów dotyczące Sejmu							
	I kadencji	II kadencji	III kadencji	IV kadencji	V kadencji	VI kadencji	VII kadencji	VIII kadencji
	X 1991	IX 1993	IX 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015
	w procentach							
Lepszy	37	42	38	48	37	58	20	39
Taki sam	23	25	22	25	36	19	48	22
Gorszy	15	9	15	8	8	7	21	23
Trudno powiedzieć	25	25	26	19	19	16	11	16

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (306) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 5–11 listopada 2015 roku na liczącej 951 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pozytywnych zmian w tym zakresie oczekują przede wszystkim osoby o prawicowych poglądach politycznych, regularnie praktykujące religijnie, mieszkające na wsi, uzyskujące relatywnie niskie dochody *per capita* i niezadowolone ze swojej sytuacji materialnej, a także gospodynie domowe. Z kolei zmian na gorsze spodziewają się przede wszystkim badani niepraktykujący religijnie, określający swoje poglądy polityczne jako lewicowe, mieszkający w największych miastach i osiągający najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym, a także kadra kierownicza i specjaliści wyższego szczebla (patrz tabela aneksowa 1).

Analiza opinii na ten temat w elektoratach potwierdza zależność między oczekiwaniami wobec nowego Sejmu i wynikami wyborów. Nadzieję na to, że będzie on lepszy od poprzedniego, zdecydowanie najczęściej i dość powszechnie wyrażają osoby głosujące na PiS (78% wskazań). Optymizm przeważa także w elektoracie komitetu wyborczego Kukiz'15 (57%). Wyborcy pozostałych ugrupowań wykazują w tym względzie zdecydowanie większy sceptycyzm, przy czym przekonanie, że Sejm VIII kadencji będzie gorszy od poprzedniego, wyraźnie przeważa wśród wyborców Zjednoczonej Lewicy (65% wskazań), PO (54%), a w nieco mniejszym stopniu również w elektoracie Nowoczesnej Ryszarda Petru (44%).

Tabela 2

Elektoraty*	Jak Pan(i) sądzi, czy nowo wybrany Sejm będzie lepszy, taki sam czy też gorszy od poprzedniego?			
	Lepszy	Taki sam	Gorszy	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	78	8	1	13
PO	8	24	54	14
PSL**	29	21	29	21
Zjednoczona Lewica**	9	17	65	9
Kukiz'15	57	29	8	6
Nowoczesna	12	26	44	18
Niegłosujący	29	30	20	21

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

** Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

OPINIE O KONFLIKTACH W NOWYM SEJMIE, JEGO SKUTECZNOŚCI I AUTORYTECIE

Jedna trzecia badanych (34%) uważa, że w obecnym Sejmie będzie więcej sporów i konfliktów niż w poprzednim, 29% respondentów sądzi, że będzie ich tyle samo co dotychczas, a co czwarty ankietowany (25%) ma nadzieję, że ich liczba się zmniejszy.

Obawy przed wzrostem liczby konfliktów w nowo wybranym parlamencie wyrażane są wyraźnie rzadziej niż przed czterema laty, ale nadal częściej niż wtedy, gdy swoje urzędowanie rozpoczynały sejmy IV, V i VI kadencji.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, w nowym Sejmie będzie więcej sporów i konfliktów niż w Sejmie poprzedniej kadencji czy też mniej?	Wskazania respondentów dotyczące Sejmu					
	III kadencji	IV kadencji	V kadencji	VI kadencji	VII kadencji	VIII kadencji
	XI 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015
	w procentach					
Więcej	46	19	24	11	45	34
Tyle samo	23	27	35	27	35	29
Mniej	20	42	25	51	11	25
Trudno powiedzieć	11	12	16	11	9	12

O tym, że w nowym Sejmie będzie więcej konfliktów, przekonani są przede wszystkim wyborcy Zjednoczonej Lewicy (64% wskazań), a także PO (49%) i Nowoczesnej Ryszarda Petru (48%). Opinia taka jest też relatywnie częsta wśród głosujących na PSL (32%), ruch Kukiz'15 (30%) oraz wśród tych, którzy nie głosowali w październikowych wyborach (40%). Jedynie sympatycy PiS najczęściej twierdzą, że liczba konfliktów w Sejmie zmaleje (44% wskazań). Tylko 13% z nich obawia się, że w obecnej kadencji izby niższej będzie więcej sporów i konfliktów niż w poprzedniej.

Tabela 4

Elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, w nowym Sejmie będzie więcej sporów i konfliktów niż w Sejmie poprzedniej kadencji czy też mniej?			
	Więcej	Tyle samo	Mniej	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	13	33	44	10
PO	49	28	15	8
PSL**	32	28	24	16
Zjednoczona Lewica**	64	21	12	3
Kukiz'15	30	37	24	9
Nowoczesna	48	27	17	8
Niegłosujący	40	27	19	14

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

** Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Polacy niejednoznacznie oceniają nie tylko gotowość do współpracy nowo wybranych posłów, ale także potencjalne zmiany związane z prestiżem i skutecznością działania izby niższej parlamentu. Wprawdzie co najmniej dwie piąte badanych ma nadzieję, że obecny Sejm będzie działał sprawniej i skuteczniej niż poprzedni (45%), cieszył się większym

autorytetem społecznym (44%), lepiej reprezentował interesy społeczeństwa (43%) oraz podejmował bardziej trafne decyzje (41%), jednak około jednej trzeciej respondentów wyraża przeciwną opinię w tych kwestiach (odpowiednio: 29%, 34%, 32%, 33%). Poprawy w każdym zakresie oczekuje obecnie zdecydowanie więcej Polaków niż po inauguracji działalności poprzedniej izby, zbliżona liczba badanych do tej po inauguracjach sejmów III i V kadencji oraz wyraźnie mniej niż wówczas, gdy swoją pracę zaczynały sejmy IV i VI kadencji.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie:	Kadencje Sejmu																	
	III	IV	V	VI	VII	VIII	III	IV	V	VI	VII	VIII	III	IV	V	VI	VII	VIII
	Tak						Nie						Trudno powiedzieć					
	XI 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015	XI 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015	XI 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015
	w procentach																	
– cieszył się większym autorytetem społecznym	46	54	40	62	21	44	26	19	29	16	62	34	28	27	31	22	17	22
– podejmował bardziej trafne decyzje	44	56	43	59	29	41	21	14	23	14	47	33	35	30	34	27	24	26
– działał sprawniej i skuteczniej	44	57	41	60	28	45	21	14	25	15	49	29	35	29	34	25	23	26
– lepiej reprezentował interesy społeczeństwa	48	52	40	57	27	43	24	17	25	17	52	32	28	31	34	26	21	25

Przychylnie o szansach poprawy funkcjonowania nowo wybranego Sejmu we wszystkich omawianych wymiarach zdecydowanie częściej niż ogół wypowiedają się przede wszystkim wyborcy Prawa i Sprawiedliwości. Mniej więcej cztery piąte z nich w każdym ocenianym aspekcie spodziewa się poprawy. Wyborcy komitetu Kukiz'15 i PSL w większości przypadków nie różnią się znacząco w opiniach od ogółu społeczeństwa, natomiast w elektoratach Nowoczesnej, PO, Zjednoczonej Lewicy oraz wśród badanych, którzy nie głosowali w ostatnich wyborach, jest stosunkowo najmniej osób uważających, że obecny Sejm w którymkolwiek z wymienionych wymiarów będzie działał lepiej niż poprzedni, przy czym najbardziej sceptyczni w tym względzie pozostają wyborcy Zjednoczonej Lewicy i PO.

Tabela 6

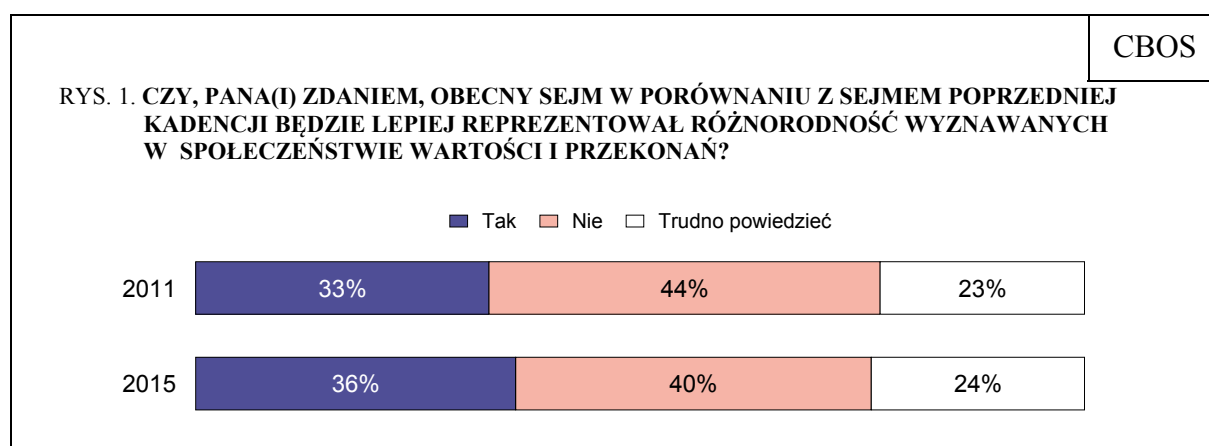
Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie:	Elektoraty*							Ogółem
	PiS	PO	PSL**	Zjednoczona Lewica**	Kukiz'15	Nowoczesna	Niegłosujący	
	odpowiedzi twierdzące w procentach							
– cieszył się większym autorytetem społecznym	78	17	50	12	46	27	36	44
– podejmował bardziej trafne decyzje	82	9	38	12	46	16	35	41
– działał sprawniej i skuteczniej	82	25	38	21	51	38	34	45
– lepiej reprezentował interesy społeczeństwa	84	14	46	6	40	20	35	43

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

** Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

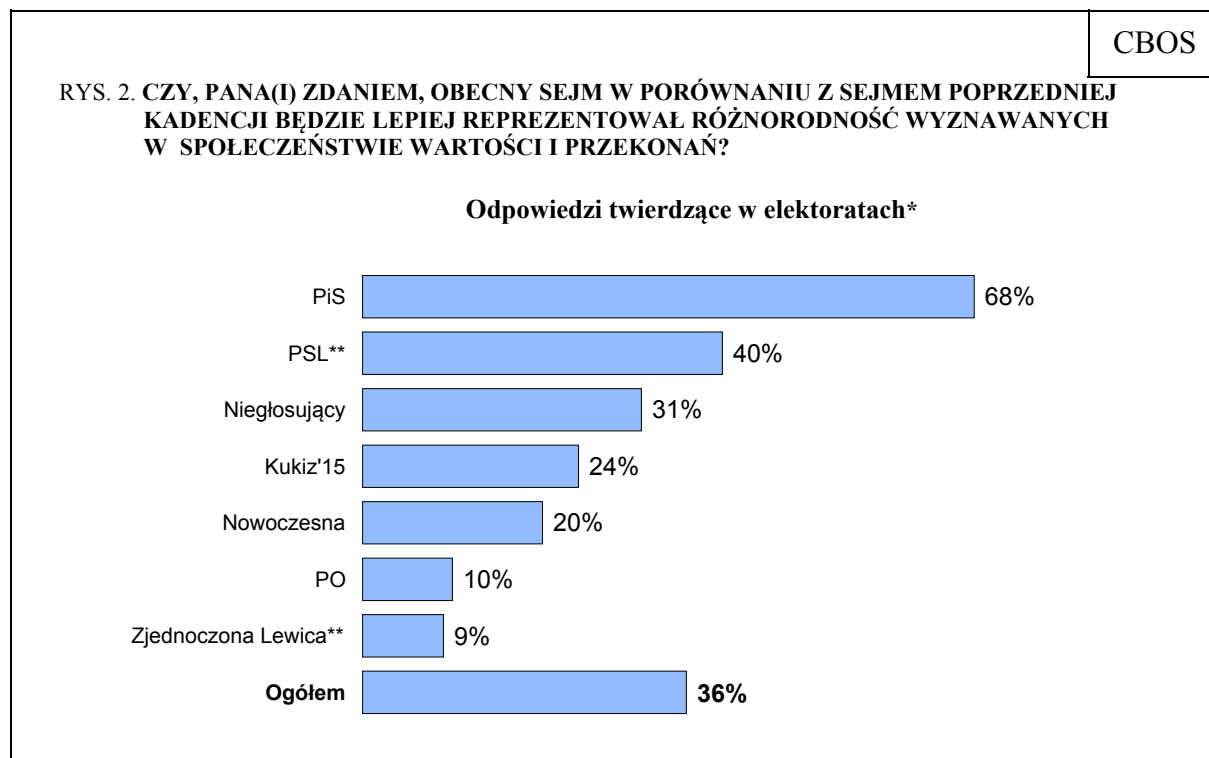
OCENA REPREZENTATYWNOŚCI SEJMU VIII KADENCJI

Jeszcze bardziej niejednoznacznie obecny Sejm oceniany jest pod względem reprezentatywności. Ponad jedna trzecia Polaków (36%) uważa, że będzie on lepiej niż Sejm poprzedniej kadencji wyrażał różnorodność wyznawanych w społeczeństwie wartości i przekonań, natomiast dwie piąte (40%) nie zgadza się z tą opinią. W porównaniu z ocenami formułowanymi na początku kadencji poprzedniej izby tegoroczne opinie wskazują na nieco większe przeświadczenie Polaków co do reprezentatywności obecnego Sejmu.

O większej reprezentatywności Sejmu VIII kadencji niż poprzedniego przekonanych jest ponad dwie trzecie badanych, którzy deklarują, że w wyborach oddali swój głos na Prawo i Sprawiedliwość (68%), dwie piąte wyborców PSL (40%), niespełna jedna trzecia tych,

którzy do urn nie poszli (31%), oraz jedna czwarta głosujących na komitet Kukiz'15 (24%). Z opinią tą zgadza się natomiast jedynie co piąty wyborca Nowoczesnej Ryszarda Petru (20%), co dziesiąty zwolennik PO (10%) oraz co jedenasty głosujący na Zjednoczoną Lewicę (9%).

* Elektoraty określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

** Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Ponad dwie trzecie badanych (69%) jest przekonanych, że w Sejmie znaleźli się posłowie myślący podobnie jak oni, przy czym co szósty (16%) identyfikuje się z poglądami większości parlamentarzystów, a ponad połowa (53%) z częścią z nich. Co piąty Polak (21%) twierdzi, że w Sejmie nie ma posłów, którzy reprezentowaliby jego punkt widzenia. Opinie o reprezentatywności obecnej izby niższej parlamentu są nieco lepsze od opinii dotyczących Sejmu poprzedniej kadencji, podobne do opinii odnoszących się do sejmów V i VI kadencji na początku ich działalności oraz gorsze niż formułowane w momencie rozpoczynania pracy przez sejmy III i IV kadencji.

Tabela 7

Czy ma Pan(i) poczucie, że w nowym Sejmie znaleźli się posłowie, którzy myślą o polskich sprawach podobnie jak Pan(i)?	Wskazania respondentów dotyczące Sejmu					
	III kadencji	IV kadencji	V kadencji	VI kadencji	VII kadencji	VIII kadencji
	XI 1997	X 2001	X 2005	XI 2007	XII 2011	XI 2015
	w procentach					
Tak, sądzę, że większość posłów myśli podobnie jak ja	17	18	13	12	8	16
Sądzę, że niektórzy posłowie myślą podobnie jak ja	60	57	52	56	55	53
Nie, w Sejmie nie ma posłów, którzy myśleliby podobnie jak ja	10	12	23	15	26	21
Trudno powiedzieć	14	13	12	17	11	10

Wśród wyborców partii, które weszły do parlamentu, zdecydowana większość uważa, że w Sejmie znaleźli się przynajmniej niektórzy posłowie myślący podobnie jak oni. Na zupełny brak reprezentacji stosunkowo najczęściej uskarżają się osoby, które nie wzięły udziału w październikowych wyborach (32%) oraz wyborcy Zjednoczonej Lewicy (24%), nieobecnej w Sejmie VIII kadencji ze względu na nieprzekroczenie progu wyborczego. Trzeba dodać, że również w tych grupach większość respondentów utożsamia się z poglądami przynajmniej niektórych posłów zasiadających w obecnym Sejmie.

Tabela 8

Elektoraty*	Czy ma Pan(i) poczucie, że w nowym Sejmie znaleźli się posłowie, którzy myślą o polskich sprawach podobnie jak Pan(i)?			
	Tak, sądzę, że większość posłów myśli podobnie jak ja	Sądzę, że niektórzy posłowie myślą podobnie jak ja	Nie, w Sejmie nie ma posłów, którzy myśleliby podobnie jak ja	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	37	50	7	6
PO	5	70	19	6
PSL**	21	50	17	12
Zjednoczona Lewica**	3	61	24	12
Kukiz' 15	8	73	17	2
Nowoczesna	2	74	16	8
Nie głosujący	12	42	32	14

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w wyborach parlamentarnych 25 października br.

** Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Około dwóch piątych dorosłych Polaków oczekuje, że nowy parlament będzie lepszy od poprzedniego (39%), co znaczy m.in., że będzie działał sprawniej i skuteczniej (45% wskazań), cieszył się większym autorytetem społecznym (44%), lepiej reprezentował interesy społeczeństwa (43%) oraz podejmował bardziej trafne decyzje (41%). Nieco większe wątpliwości dotyczą tego, czy będzie lepiej reprezentował różnorodność wyznawanych w społeczeństwie wartości i przekonań. O tym, że tak będzie, przekonanych jest 36% badanych, a 40% jest przeciwnego zdania, przy czym aż dwie trzecie ogółu respondentów (69%) znajduje w obecnym Sejmie posłów myślących podobnie jak oni. Swoją reprezentację dostrzega także ponad połowa niegłosujących oraz zdecydowana większość wyborców Zjednoczonej Lewicy, która ze względu na nieprzekroczenie progu wyborczego nie weszła do parlamentu.

Opinie na temat obecnego Sejmu są wyraźnie lepsze niż wyrażane u progu kadencji poprzedniego parlamentu, gdy po raz drugi formowała rząd Platforma Obywatelska wraz z Polskim Stronnictwem Ludowym, natomiast zdecydowanie gorsze niż na początku działalności Sejmu VI kadencji – wybranego w wyniku przyspieszonych wyborów parlamentarnych po dymisji rządu Jarosława Kaczyńskiego.

Największe oczekiwania wobec Sejmu VIII kadencji mają oczywiście wyborcy PiS, partii mającej większość parlamentarną, a w drugiej kolejności komitetu wyborczego Kukiz'15 – formacji, która po raz pierwszy znalazła się w parlamencie uzyskując w wyborach trzeci wynik. Wyborcy pozostałych ugrupowań są zdecydowanie bardziej sceptyczni w wyrażanych opiniach, przy czym największym pesymizmem cechuje się elektorat nieobecnej w parlamencie Zjednoczonej Lewicy. Dość duże obawy mają także wyborcy byłej partii rządzącej – PO, której udział w obecnym Sejmie jest wyraźnie mniej liczny niż w poprzednim.

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Jak Pan(i) sądzi, czy nowo wybrany Sejm będzie lepszy, taki sam czy też gorszy od poprzedniego?				Liczba osób
		Lepszy	Taki sam	Gorszy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		39	22	23	16	950
Płeć	Mężczyźni	40	26	21	13	450
	Kobiety	39	19	24	19	500
Wiek	18-24 lata	34	33	19	14	98
	25-34	43	22	26	8	181
	35-44	38	24	23	14	172
	45-54	40	23	20	18	141
	55-64	38	16	25	20	166
	65 lat i więcej	39	20	20	20	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	47	22	13	18	379
	Miasto do 19 999	30	30	19	21	144
	20 000 - 99 999	37	21	28	14	171
	100 000 - 499 999	37	21	29	12	162
	500 000 i więcej mieszk.	28	17	43	12	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	42	23	13	22	193
	Zasadnicze zawodowe	38	25	18	18	233
	Średnie	39	22	24	14	286
	Wyższe	37	20	32	11	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	17	40	9	119
	Średni personel, technicy	40	23	22	15	32
	Pracownicy adm.-biurowi	34	20	29	17	72
	Pracownicy usług	40	26	13	22	54
	Robotnicy wykwalifikowani	40	32	13	15	101
	Robotnicy niewykwalifik.	30	26	22	22	44
	Rolnicy	44	16	18	22	32
	Pracujący na własny rach.	43	27	19	12	43
	Bezrobotni	39	28	21	12	78
	Emeryci	40	17	22	21	229
	Renciści	40	15	29	16	51
	Uczniowie i studenci	43	26	19	12	44
	Gospodynie domowe i inni	49	31	11	9	52
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	43	12	28	16	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	28	36	26	11	81
	sekt. prywat. poza rolnict.	36	26	23	15	260
	prywatnym gosp. rolnym	43	19	21	17	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	45	18	14	24	131
	Od 650 do 999 zł	47	20	17	16	131
	Od 1000 do 1399 zł	47	19	18	15	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	38	22	25	14	165
	2000 zł i więcej	27	28	35	10	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	46	24	11	20	103
	Średnie	40	20	22	19	375
	Dobre	37	24	26	13	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	8	10	17	48
	Raz w tygodniu	48	20	15	17	414
	1-2 razy w miesiącu	45	19	19	17	136
	Kilka razy w roku	26	35	26	13	210
	W ogóle nie uczestniczy	19	20	47	14	134
Poglądy polityczne	Lewica	17	27	42	13	144
	Centrum	26	27	29	19	297
	Prawica	66	13	13	8	336
	Trudno powiedzieć	28	30	13	29	173

Tabela 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w nowym Sejmie będzie więcej sporów i konfliktów niż w Sejmie poprzedniej kadencji czy też mniej?				Liczba osób
		Więcej	Tyle samo	Mniej	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		34	29	25	12	950
Płeć	Mężczyźni	38	26	27	10	450
	Kobiety	31	32	24	13	500
Wiek	18-24 lata	34	45	13	7	98
	25-34	39	31	23	7	181
	35-44	38	29	24	9	172
	45-54	27	29	30	14	141
	55-64	34	21	32	13	166
	65 lat i więcej	31	27	25	17	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	29	30	14	379
	Miasto do 19 999	40	30	23	7	144
	20 000 - 99 999	36	31	23	10	171
	100 000 - 499 999	36	30	21	13	162
	500 000 i więcej mieszk.	46	24	23	6	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	31	26	24	18	193
	Zasadnicze zawodowe	33	25	28	14	233
	Średnie	34	32	25	10	286
	Wyższe	37	33	24	6	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	36	20	4	119
	Średni personel, technicy	42	21	30	7	32
	Pracownicy adm.-biurowi	41	32	22	4	72
	Pracownicy usług	31	40	14	15	54
	Robotnicy wykwalifikowani	29	32	29	11	101
	Robotnicy niewykwalifik.	47	21	15	17	44
	Rolnicy	34	18	33	15	32
	Pracujący na własny rach.	20	31	40	9	43
	Bezrobotni	39	31	21	9	78
	Emeryci	31	24	27	18	229
	Renciści	41	10	32	17	51
	Uczniowie i studenci	31	44	23	3	44
	Gospodynie domowe i inni	20	42	26	11	52
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	30	32	5	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	31	17	5	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	33	21	11	260
	prywatnym gosp. rolnym	30	26	30	14	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	33	29	23	15	131
	Od 650 do 999 zł	30	26	31	14	131
	Od 1000 do 1399 zł	30	29	31	10	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	35	31	23	11	165
	2000 zł i więcej	40	35	24	2	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	23	23	18	103
	Średnie	31	29	26	15	375
	Dobre	36	31	25	8	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	33	37	13	48
	Raz w tygodniu	28	28	33	12	414
	1-2 razy w miesiącu	31	34	24	11	136
	Kilka razy w roku	42	30	17	11	210
	W ogóle nie uczestniczy	50	27	12	11	134
Poglądy polityczne	Lewica	49	29	14	8	144
	Centrum	38	29	25	9	297
	Prawica	25	30	36	9	336
	Trudno powiedzieć	32	29	16	23	173

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie cieszył się większym autorytetem społecznym?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		44	34	22	950
Płeć	Mężczyźni	44	36	20	450
	Kobiety	43	32	25	500
Wiek	18-24 lata	43	33	23	98
	25-34	49	36	15	181
	35-44	45	41	13	172
	45-54	43	32	25	141
	55-64	37	35	28	166
	65 lat i więcej	43	26	31	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	25	25	379
	Miasto do 19 999	45	37	18	144
	20 000 - 99 999	39	36	25	171
	100 000 - 499 999	38	40	22	162
	500 000 i więcej mieszk.	32	52	16	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	42	23	34	193
	Zasadnicze zawodowe	44	32	24	233
	Średnie	47	34	20	286
	Wyższe	41	45	15	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	53	19	119
	Średni personel, technicy	46	37	16	32
	Pracownicy adm.-biurowi	45	37	18	72
	Pracownicy usług	40	43	16	54
	Robotnicy wykwalifikowani	51	34	15	101
	Robotnicy niewykwalifik.	34	38	28	44
	Rolnicy	45	33	22	32
	Pracujący na własny rach.	52	36	12	43
	Bezrobotni	50	31	19	78
	Emeryci	43	27	30	229
	Renciści	38	23	39	51
	Uczniowie i studenci	47	32	22	44
	Gospodynie domowe i inni	60	15	25	52
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	37	16
spółce właścicieli prywatnych i państwa		31	54	15	81
sekt. pryw. poza rolnict.		42	40	18	260
prywatnym gosp. rolnym		47	27	26	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	40	27	33	131
	Od 650 do 999 zł	47	32	21	131
	Od 1000 do 1399 zł	61	26	14	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	40	37	23	165
	2000 zł i więcej	39	48	12	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	41	29	31	103
	Średnie	41	31	27	375
	Dobre	46	37	17	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	72	14	15	48
	Raz w tygodniu	50	26	24	414
	1-2 razy w miesiącu	50	33	17	136
	Kilka razy w roku	33	42	25	210
	W ogóle nie uczestniczy	26	53	22	134
Poglądy polityczne	Lewica	30	50	20	144
	Centrum	37	44	19	297
	Prawica	65	20	15	336
	Trudno powiedzieć	26	29	45	173

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie podejmował bardziej trafne decyzje?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		41	33	26	948
Płeć	Mężczyźni	42	34	23	450
	Kobiety	41	31	28	498
Wiek	18-24 lata	40	41	19	98
	25-34	40	37	23	179
	35-44	40	36	25	172
	45-54	49	29	22	141
	55-64	41	31	28	166
	65 lat i więcej	40	25	35	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	20	31	379
	Miasto do 19 999	42	37	21	142
	20 000 - 99 999	39	36	25	171
	100 000 - 499 999	35	41	25	162
	500 000 i więcej mieszk.	28	56	16	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	40	22	37	193
	Zasadnicze zawodowe	47	29	25	231
	Średnie	41	34	25	286
	Wyższe	38	43	19	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	49	17	119
	Średni personel, technicy	40	41	19	32
	Pracownicy adm.-biurowi	39	40	21	72
	Pracownicy usług	38	40	23	54
	Robotnicy wykwalifikowani	52	28	20	101
	Robotnicy niewykwalifik.	25	36	39	44
	Rolnicy	44	27	30	32
	Pracujący na własny rach.	40	20	40	43
	Bezrobotni	47	28	24	78
	Emeryci	42	26	31	229
	Renciści	41	29	30	49
	Uczniowie i studenci	35	46	19	44
	Gospodynie domowe i inni	53	17	30	52
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	45	36	19	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	35	53	11	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	38	34	28	260
	prywatnym gosp. rolnym	37	26	38	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	45	21	34	131
	Od 650 do 999 zł	46	30	24	131
	Od 1000 do 1399 zł	55	26	19	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	41	36	23	165
	2000 zł i więcej	28	53	19	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	25	31	103
	Średnie	41	28	31	373
	Dobre	41	38	21	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	62	11	26	46
	Raz w tygodniu	50	25	25	414
	1-2 razy w miesiącu	48	28	24	136
	Kilka razy w roku	31	38	31	210
	W ogóle nie uczestniczy	19	62	19	134
Poglądy polityczne	Lewica	28	51	22	144
	Centrum	32	41	27	297
	Prawica	63	20	17	336
	Trudno powiedzieć	28	28	44	171

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie działał sprawniej i skuteczniej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		45	29	26	950
Płeć	Mężczyźni	48	28	23	450
	Kobiety	43	29	28	500
Wiek	18-24 lata	35	40	25	98
	25-34	42	34	24	181
	35-44	46	32	21	172
	45-54	48	28	25	141
	55-64	50	22	29	166
	65 lat i więcej	49	21	30	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	19	30	379
	Miasto do 19 999	46	31	23	144
	20 000 - 99 999	42	33	26	171
	100 000 - 499 999	40	36	24	162
	500 000 i więcej mieszk.	42	44	14	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	42	20	38	193
	Zasadnicze zawodowe	45	30	25	233
	Średnie	46	30	24	286
	Wyższe	49	33	18	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	43	43	14	119
	Średni personel, technicy	54	20	25	32
	Pracownicy adm.-biurowi	43	39	18	72
	Pracownicy usług	46	33	22	54
	Robotnicy wykwalifikowani	44	34	22	101
	Robotnicy niewykwalifik.	26	40	34	44
	Rolnicy	47	20	33	32
	Pracujący na własny rach.	49	17	33	43
	Bezrobotni	50	23	27	78
	Emeryci	50	20	30	229
	Renciści	40	26	35	51
	Uczniowie i studenci	37	38	24	44
Gospodynie domowe i inni	52	19	29	52	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	51	30	19	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	47	16	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	42	34	24	260
	prywatnym gosp. rolnym	52	14	34	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	44	19	37	131
	Od 650 do 999 zł	46	30	23	131
	Od 1000 do 1399 zł	57	22	21	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	46	31	23	165
	2000 zł i więcej	45	40	15	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	22	33	103
	Średnie	45	25	31	375
	Dobre	46	33	20	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	69	10	21	48
	Raz w tygodniu	53	22	25	414
	1-2 razy w miesiącu	50	24	26	136
	Kilka razy w roku	37	34	28	210
	W ogóle nie uczestniczy	25	53	22	134
Poglądy polityczne	Lewica	33	47	21	144
	Centrum	40	34	27	297
	Prawica	65	17	17	336
	Trudno powiedzieć	28	27	45	173

Tabela 6

		Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie lepiej reprezentował interesy społeczeństwa?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		43	32	25	950
Płeć	Mężczyźni	44	31	24	450
	Kobiety	42	32	25	500
Wiek	18-24 lata	39	37	24	98
	25-34	44	37	19	181
	35-44	44	33	23	172
	45-54	46	30	24	141
	55-64	45	27	27	166
	65 lat i więcej	41	29	31	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	51	20	29	379
	Miasto do 19 999	44	33	23	144
	20 000 - 99 999	39	35	25	171
	100 000 - 499 999	36	41	23	162
	500 000 i więcej mieszk.	31	56	13	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	19	37	193
	Zasadnicze zawodowe	47	27	26	233
	Średnie	43	35	22	286
	Wyższe	40	43	17	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	36	49	15	119
	Średni personel, technicy	44	35	21	32
	Pracownicy adm.-biurowi	42	41	17	72
	Pracownicy usług	42	33	25	54
	Robotnicy wykwalifikowani	51	30	19	101
	Robotnicy niewykwalifik.	25	36	39	44
	Rolnicy	45	15	40	32
	Pracujący na własny rach.	43	23	34	43
	Bezrobotni	51	26	23	78
	Emeryci	43	28	28	229
	Renciści	40	27	32	51
	Uczniowie i studenci	41	35	23	44
	Gospodynie domowe i inni	59	17	24	52
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	35	17
spółce właścicieli prywatnych i państwa		33	51	17	81
sekt. pryw. poza rolnict.		40	35	25	260
prywatnym gosp. rolnym		47	18	35	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	48	20	32	131
	Od 650 do 999 zł	48	27	25	131
	Od 1000 do 1399 zł	54	26	20	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	41	38	21	165
	2000 zł i więcej	35	51	14	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	23	33	103
	Średnie	44	27	29	375
	Dobre	43	37	20	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	12	21	48
	Raz w tygodniu	51	25	24	414
	1-2 razy w miesiącu	51	25	24	136
	Kilka razy w roku	34	39	27	210
	W ogóle nie uczestniczy	21	56	23	134
Poglądy polityczne	Lewica	27	52	21	144
	Centrum	35	39	26	297
	Prawica	64	18	17	336
	Trudno powiedzieć	30	28	42	173

Tabela 7

		Czy, Pana(i) zdaniem, obecny Sejm w porównaniu z Sejmem poprzedniej kadencji będzie lepiej reprezentował różnorodność wyznawanych w społeczeństwie wartości i przekonań?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		36	40	24	949
Płeć	Mężczyźni	37	40	22	449
	Kobiety	34	40	26	500
Wiek	18-24 lata	31	49	20	98
	25-34	35	43	22	181
	35-44	33	46	22	172
	45-54	36	36	28	141
	55-64	43	33	24	166
	65 lat i więcej	34	36	30	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	25	32	379
	Miasto do 19 999	42	38	21	144
	20 000 - 99 999	31	45	24	171
	100 000 - 499 999	26	54	20	161
	500 000 i więcej mieszk.	20	69	11	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	39	23	38	193
	Zasadnicze zawodowe	44	30	26	233
	Średnie	33	44	23	285
	Wyższe	28	58	14	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	63	16	119
	Średni personel, technicy	33	48	19	32
	Pracownicy adm.-biurowi	35	52	13	72
	Pracownicy usług	25	40	35	54
	Robotnicy wykwalifikowani	40	38	22	101
	Robotnicy niewykwalifik.	24	41	35	44
	Rolnicy	41	20	39	32
	Pracujący na własny rach.	30	45	25	43
	Bezrobotni	48	30	22	78
	Emeryci	39	32	28	228
	Renciści	41	30	29	51
	Uczniowie i studenci	28	54	18	44
Gospodynie domowe i inni	50	22	28	52	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	39	44	17	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	62	16	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	46	26	260
	prywatnym gosp. rolnym	47	20	33	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	39	25	36	131
	Od 650 do 999 zł	39	34	27	131
	Od 1000 do 1399 zł	44	38	18	152
	Od 1400 zł do 1999 zł	36	43	20	165
	2000 zł i więcej	23	63	15	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	24	37	103
	Średnie	40	33	27	374
	Dobre	32	49	20	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	63	11	26	48
	Raz w tygodniu	42	32	26	414
	1-2 razy w miesiącu	38	36	25	136
	Kilka razy w roku	25	51	24	209
	W ogóle nie uczestniczy	20	64	16	134
Poglądy polityczne	Lewica	27	57	16	144
	Centrum	28	50	21	297
	Prawica	51	27	22	335
	Trudno powiedzieć	25	32	43	173

Tabela 8

		Czy ma Pan(i) poczucie, że w nowym Sejmie znaleźli się posłowie, którzy myślą o polskich sprawach podobnie jak Pan(i)?				Liczba osób
		Tak, sądzę, że większość posłów myśli podobnie jak ja	Sądzę, że niektórzy posłowie myślą podobnie jak ja	Nie, w Sejmie nie ma posłów, którzy myśleliby podobnie jak ja	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		16	53	21	10	949
Płeć	Mężczyźni	17	56	20	6	450
	Kobiety	15	51	21	13	499
Wiek	18-24 lata	7	57	29	7	98
	25-34	14	54	26	7	180
	35-44	11	59	21	9	171
	45-54	19	51	22	8	141
	55-64	20	54	14	12	167
	65 lat i więcej	23	46	16	14	191
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	49	18	13	377
	Miasto do 19 999	16	50	26	8	144
	20 000 - 99 999	14	56	22	8	173
	100 000 - 499 999	14	62	19	6	162
	500 000 i więcej mieszk.	15	55	23	7	93
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	20	43	22	14	193
	Zasadnicze zawodowe	18	42	29	11	231
	Średnie	14	57	21	9	287
	Wyższe	15	68	11	6	238
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	65	16	7	119
	Średni personel, technicy	14	66	16	4	32
	Pracownicy adm.-biurowi	15	57	22	6	72
	Pracownicy usług	17	54	25	4	53
	Robotnicy wykwalifikowani	12	50	26	12	102
	Robotnicy niewykwalifik.	15	51	28	6	44
	Rolnicy	16	45	20	19	32
	Pracujący na własny rach.	18	56	15	11	43
	Bezrobotni	11	58	27	3	78
	Emeryci	23	46	16	14	229
	Renciści	19	47	21	13	51
	Uczniowie i studenci	12	59	26	3	44
	Gospodynie domowe i inni	14	50	19	17	51
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	57	16	5
spółce właścicieli prywatnych i państwa		8	61	25	6	81
sekt. pryw. poza rolnict.		13	56	23	9	258
prywatnym gosp. rolnym		15	51	19	16	32
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	12	48	23	17	129
	Od 650 do 999 zł	16	48	26	10	131
	Od 1000 do 1399 zł	20	50	19	11	153
	Od 1400 zł do 1999 zł	20	57	15	8	166
	2000 zł i więcej	13	68	15	4	151
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	47	29	15	104
	Średnie	19	49	21	12	373
	Dobre	16	59	19	7	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	40	33	18	9	49
	Raz w tygodniu	20	53	15	12	413
	1-2 razy w miesiącu	15	59	19	7	135
	Kilka razy w roku	10	55	25	9	210
	W ogóle nie uczestniczy	7	53	33	7	134
Poglądy polityczne	Lewica	9	54	31	6	144
	Centrum	8	62	20	10	297
	Prawica	31	51	11	7	336
	Trudno powiedzieć	8	43	33	17	172